

Onbijbelse leringen over Gebed en God Ervaren

Hoe Mysticisme christenen Misleidt

door BOB DEWAAY - [Critical Issues Commentary, maart/april 2007](#)

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling en voetnoten door M.V. dd. 24-3-2009. Update 22-9-2018 (links)

“Want wij hebben geen hogepriester die geen medelijden kan hebben met onze zwakheden, maar Een Die in alles is verzocht geweest op gelijke wijze als wij, maar zonder zonde. Laten wij dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon van de genade, opdat wij barmhartigheid verkrijgen en genade vinden om geholpen te worden op het juiste tijdstip” (Hebreeën 4:15-16)

Bidden tot God is voor de christen een voorrecht, een zegen en een verantwoordelijkheid. Wij worden opgeroepen te bidden. Maar er bestaat een soort van literatuur dat ik “gebedsgeheimen” noem. De beoefenaars ervan beweren nieuwe vormen van gebed gevonden te hebben die kracht, opwindend, succes en zelfs nieuwe openbaringen van God kunnen opleveren. Deze “gebedsgeheimen” voegen bepaalde onbijbelse gebedspraktijken en -beweringen toe in de hoop het onderwerp aantrekkelijker te maken. En dit is geen nieuwe ontwikkeling; mystieke praktijken worden al sinds de Middeleeuwen de kerk binnengebracht onder het mom van gebed.

Maar omdat deze leringen door de jaren heen veranderen qua gedaante en verpakking, zal ik **drie boeken recenseren** die gaan over gebed en het subjectief “ervaren van God”. Wat ze alle gemeen hebben is een vorm van piëtisme, die betere dingen belooft dan het gaan voor de troon van genade om hulp te vinden in tijden van nood.

Recensie 1: *Experiencing God*, van Henry T. Blackaby

Het boek van Blackaby en co-auteur Claude King, belooft zijn lezers dat zij God kunnen leren kennen door ervaring, en Gods wil kunnen te weten komen boven hetgeen geopenbaard is in de Schrift en daarbij een avontuurlijk leven te leiden.⁽¹⁾ Blackaby belooft zijn lezers o.a. dat zij zullen leren God te horen spreken tot hen, en hoe Gods activiteiten te leren onderscheiden.⁽²⁾ Hij belooft hun probleem van frustratie in hun christelijke ervaring te verzachten.

Experiencing God begint wel met enkele fundamentele feiten van het evangelie. Ik ben blij dat hij zijn lezers vertelt over zulke dingen als zonde en bekering, maar ik ben ontgoocheld in de “make a decision for Jesus”-benadering. Wij hebben dat al eerder besproken.⁽³⁾ De lezer wordt al snel het rijk van de subjectiviteit binnengeleid die Blackaby’s benadering doordringt van begin tot eind. We worden bijvoorbeeld aangespoord om onze “huidige ervaring met God” te evalueren.⁽⁴⁾ Echter, ik heb mensen gekend die totaal bedrogen waren en gebonden aan valse leer, die erg opgewonden waren over hun ervaring met God, en dus brengt zo’n evaluatie geen voordeel. Een voorbeeld: ik ontmoette een pastor die pas teruggekeerd was van een Toronto laughing revival en hij was erg enthousiast omdat hij had gezien hoe “God” mensen deed blaffen als honden en kwaken als eenden. Dat is maar een voorbeeld van hoe onbelangrijk het is wat iemand zegt te “ervaren met God”. Wat wij moeten te weten komen is wat de juiste voorwaarden zijn die God heeft gesteld om Hem te kennen en om getrouw met Hem te wandelen.

In de theologie van Blackaby wordt het belang van Gods zelf-openbaring in de Schriften afgezwakt terwijl aan persoonlijke ervaring voorrang wordt gegeven. Hij schrijft: “**We come to know God as we experience Him. God reveals Himself through our experience of Him at work in our lives**”.⁽⁵⁾ Ik betwist niet dat God werkt in onze levens als we werkelijk bekeerd zijn. Maar, zoals andere subjectivisten, minimaliseert Blackaby bijzondere openbaring (Schrift) en legt hij onverantwoord de nadruk op algemene openbaring (wat kan waargenomen worden in de fysieke wereld).¹ Maar onze

¹ “Onder **algemene openbaring** kan men verstaan en wordt ook meestal verstaan zowel een openbaring die niet op een bijzondere daad van God berust, maar met zijn verhouding tot zijn schepping gegeven is, alsook een openbaring die de mensen overal en altijd kunnen ervaren. Onder **bijzondere openbaring** wordt als tegenstelling daarvan zowel die

persoonlijke, geestelijke ervaringen zijn onbetrouwbaar. Mensen die algemene openbaring observeren en in het licht daarvan hun eigen geestelijke ervaringen interpreteren, hebben een menigte van 's werelds valse religies gecreëerd.

Bijvoorbeeld schrijft Blackaby: **“Find out what the Master is doing - then that is what you need to be doing”**.⁽⁶⁾ Hier suggereert hij dat door het observeren van wat rondom ons gebeurt en het bestuderen van de menselijke geschiedenis, wij Gods wil kunnen determineren. Hij suggereert verder dat God Zijn wil openbaart door processen in de geschiedenis, dat Hij het niet eens en voor altijd heeft onthuld. Maar zulke subjectieve benadering kan Gods morele wet niet openbaren, die nochtans Zijn geopenbaarde wil is. Iemands gissing van “wat God aan het doen is” zal dan hoogstwaarschijnlijk gebaseerd zijn op zijn eigen vooroordelen en inclinaties. Laten we naar een ander voorbeeld kijken. Beschouw een persoon die gelooft in het sociale evangelie. Als hij een situatie bemerkt waar sociale dienstverlening wordt verstrekt, dan zal hij denken dat hij getuige is van “wat God aan het doen is”. In het vorige voorbeeld van de laughing revival was de pastor charismatisch. Zijn denken bracht hem ertoe te geloven dat alles wat in de context van een christelijke samenkomst een bovennatuurlijke oorzaak lijkt te hebben, wel moet zijn “wat God aan het doen is”. Hij zag dus mensen die zich in zulke context vreemd gedroegen, en nam eraan deel om te participeren in Gods activiteiten. Subjectieve evaluaties kunnen leiden tot een foutief toewijzen aan God van dingen die in feite *niet* uit God zijn.

In de geschiedenis zien we in feite Gods voorzienigheid onthuld worden. Maar voorzienigheid omvat goed en kwaad. Wij kunnen niet Gods geopenbaarde wil kennen door het observeren van voorzienigheid. Wij kunnen enkel Zijn wil kennen door de inerrante, onfeilbare, bijzondere openbaring: de Schrift. Zelfs onze dromen en innerlijke impressies maken deel uit van de voorzienigheid en ook deze zijn een mengsel van goed en kwaad (en onbelangrijk). Ze onthullen niet wat God doet of wat Zijn wil is voor onze levens.

Blackaby faalt erin deze categorieën te onderscheiden en dus gebruikt hij verhalen van God die Hij in de Bijbel openbaart aan profeten en apostelen om te suggereren dat deze dingen voor ons normatief zijn. Zo neemt hij bijvoorbeeld een sectie op over Mozes, niet om te bewijzen dat Mozes een gezaghebbend woordvoerder voor God was, maar om aan te tonen dat God van ieder van ons verwacht openbaring te verwerven zoals Mozes kreeg. Dit is vals, en wij hebben dat aangetoond in een recent artikel.⁽⁷⁾ In de Mozes-sectie van zijn boek schrijft Blackaby: **“His desire is to get us from where we are to where He is working. When God reveals to you where He is working, that becomes His invitation to join Him”**.⁽⁸⁾

Zo'n zoeken naar “where God is working” (waar God aan het werk is) houdt geen steek. God werkt altijd en overal want “Hij draagt alle dingen door Zijn krachtige woord” (Hebreeën 1:3). Blackaby's concept van “where God is working” is vaag. Heeft hij het over geografie? Het is Gods geopenbaarde wil het evangelie te prediken aan alle volkeren. God werkt door het evangelie om de wereld te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel, en Hij doet dat om hen te bekeren die gered zullen worden. Dit grote werk van God wordt door niets gelimiteerd, ook niet door geografie. Blackaby's manier van denken zet mensen op vliegtuigen, en doet hen hollen naar de laatste “hot revival”. Maar hoe weten zij zeker dat God hen bijvoorbeeld in Pensacola wil hebben, om een spirituele ervaring achterna te jagen in plaats van het evangelie overal te prediken? Het simpele antwoord: zij weten dat niet.

Blackaby's boek is gevuld met beweringen dat wij allen persoonlijke openbaringen van God moeten hebben, dat deze bindend zijn voor ons, en dat indien wij deze “woorden van God” niet krijgen wij dan tegenover God falen en gefrustreerde lege levens zullen hebben. Hij beweert dat wij zulke woorden moeten gehoorzamen, blijkbaar zonder te twijfelen: **“When you do what He tells you, no matter how insensible it may seem, God accomplishes what He purposed through you. Not only do you experience God's power and presence, but so do those who observe what you are doing”**.⁽⁹⁾ Dit is gewoon verkeerd, en het is inhoudelijk een vorm van werkgerechtigheid.

openbaring verstaan die geacht wordt op een bijzondere daad van God te berusten, als die welke alleen aan bijzondere enkelingen of groepen toevalt; daarbij wordt dan gedacht aan de openbaring aan Israël, in Christus, in de Bijbel, door de kerk” (Uit: Christelijk geloof / druk 1 - door A. Berkhof, H. Berkhof, p. 78).

Alles wat ik mogelijkwijs zeker kan weten als Gods bindende, gezaghebbende wil, is wat God mij ZEI (Schrift), niet wat God mij “zegt” (subjectieve ideeën die al dan niet uit God zouden kunnen zijn). Het is verkeerd mensen te binden aan niet-gezaghebbende, feilbare woorden en hen te zeggen dat het gehoorzamen van zulke woorden de sleutel is naar Gods aanwezigheid in hun levens. Dit is, naar mijn mening, een aanval op het evangelie. Wij hebben de belofte van Gods aanwezigheid door wat Hij voor ons deed aan het kruis, niet omdat wij mystici zijn die ideeën volgen die ons brein binnenkomen en waarvan wij hebben beslist dat ze uit Hem zijn. Maar Blackaby herhaalt: **“Obey whatever God tells you to do”** (Gehoorzaam alles wat God u zegt te doen).(10) Hierbij denk ik als volgt: Ik zal zijn advies opvolgen, maar wel op grond van wat ik weet wat God me zei in de Schrift. Ik weet dat de Schrift me zei niet te luisteren naar mensen die vreemde leringen onderwijzen; ik ga dat gehoorzamen en niet luisteren naar Blackaby.

Boven het promoten van deze persoonlijke openbaringen als wetten die gehoorzaamd moeten worden (alsof ze Gods geopenbaarde morele wet zouden zijn), beweert hij verder dat deze ook onfeilbaar zijn: **“When we come to God to know what He is about to do where we are, we also come with the assurance that what God indicates He is about to do is certain to come to pass”**.(11) Dit is een volgend probleem, want de enige dingen die zeker zullen uitkomen zijn deze die God heeft voorgezegd in de Schrift. Persoonlijke openbaringen waarvan we denken dat ze uit God kunnen zijn, zijn niet zeker van God (we kunnen daar niet zeker van zijn) en ze zullen beslist niet “zeker uitkomen”. Blackaby noemt dit type van woord “openbaring” (revelation): **“When He opens your spiritual eyes to see where He is at work, that revelation is your invitation to join Him”**.(12) Moeten subjectieve impressies nu beschouwd worden als openbaring? Deze benadering kan tot elke denkbare dwaling leiden!

Blackaby maakt niet enkel persoonlijke openbaringen bindend (ze moeten gehoorzaamd worden) en onfeilbaar (zeker), maar hij verklaart ook dat ze noodzakelijk zijn voor ieders geestelijke welzijn: **“If the Christian does not know when God is speaking, he is in trouble at the heart of his Christian life!”**(13) Bovendien zegt hij: **“If you have been given a word from God, you must continue in that direction until it comes to pass (even twenty five years like Abraham)”**. Dit betekent dat wanneer iemand zo’n “woord van God” zou ontvangen, en als dat in feite niet uit God is, hij dan zou verplicht zijn elk roekeloos, onduidelijk pad te volgen dat dit “woord” hem doet ingaan. Zulke leer is volgens mij dwaas en schadelijk voor de kudde.

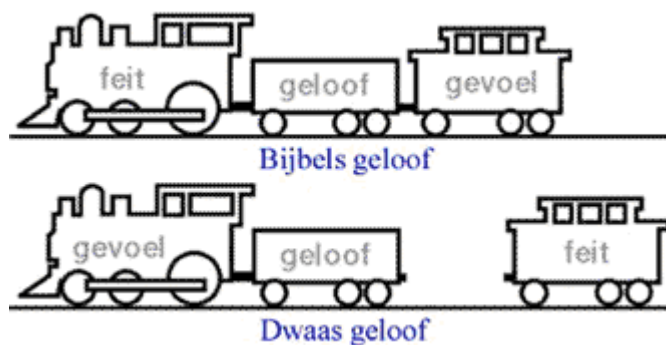
God verscheen vele malen fysisch aan Abraham als “de Engel des Heren”. Abraham ontving bijzondere openbaringen. Niet wij. Wij hebben niet de zekerheid dat onze subjectieve impressies “het woord van God” zijn. Het is verbazingwekkend dat Blackaby wel het probleem ziet in zijn benadering maar dat hij er toch mee doorgaat: **“If you have not been given a word from God yet you say you have, you stand in judgment as a false prophet . . . [citeerts Deut. 18:21-22]”**.(14) PRECIES! Dat is helemaal wat ik beweerde in de laatste uitgave van CIC.(15) Als wij deze persoonlijke woorden van God als bindend aannemen voor onszelf, maar ze zijn niet geheel betrouwbaar, dan zijn we valse profeten voor onszelf. Blackaby ziet het in maar gaat er toch mee door!

De fouten van Blackaby’s subjectivisme zijn duidelijk wanneer je zijn claims objectief onderzoekt. Gods geopenbaarde wil wordt niet gevonden in subjectieve ervaringen, maar in de Schrift. In de wereld rondkijken in de hoop te ontdekken “where God is working” is onmogelijk vermits God altijd en overal werkt; terwijl Hij in Zijn voorzienigheid de geschiedenis stuurt naar Zijn ultieme doeleinden. Blackaby wordt door zijn eigen vooroordelen bij de neus genomen als hij denkt dat het werken van God moet gelijken op wat zijn religieuze inclinaties hem vertellen. Bovendien heeft hij feilbare woorden, die al dan niet uit God zouden kunnen zijn, verheven tot het niveau van onfeilbare Schriftuur, en bovendien elke gelovige verheven tot de status van Mozes en Abraham als recipiënten van bijzondere openbaring. Zijn benadering navolgen is niet “experiencing God” (God ervaren). Wij kunnen niet weten of wij God ervaren op een andere manier dan tot Hem te komen op Zijn eigen voorwaarden, door geloof. Als wij dat doen, kunnen we verzekerd zijn dat God met ons is, ongeacht de ervaringen die we hebben.

Eindnoten

1. Henry T. Blackaby & Claude V. King, *Experiencing God* (Nashville: Broadman and Holman, 1994). For simplicity, I will refer to Blackaby as the author with no slight intended to King as the co-author.

2. Ibid. 4.
3. see CIC issue 73.
4. Blackaby 5.
5. Ibid. 9.
6. Ibid. 48.
7. see *CIC* issue 97
8. Blackaby 55.
9. Ibid. 61.
10. Ibid. 63.
11. Ibid. 128.
12. Ibid. 129.
13. Ibid. 132.
14. Ibid. 140.
15. see *CIC* issue 98.

Lees ook:

- o Blackaby, *Experiencing God*²:
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/experiencinggod-Blackaby.pdf>
- o De leer van Henry Blackaby: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Blackaby.pdf>
- o Kritiek op *Experiencing God*, door Bob DeWaay:
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Blackaby2.pdf> (= onderhavig artikel)
- o Kritiek op *Experiencing God*, door Ken Silva:
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Blackaby3.pdf>
- o De Problemen met “Persoonlijke woorden van God”:
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/persoonlijkeWoordenVanGod.pdf>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm

² “Experiencing God” betekent “God ervaren”.